



TIBBIYOT OLIY TA'LIM MUASSASALARI TALABALARINING KASBIY KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHDA SIMULYATSION TA'LIM TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH

Tolibova Munisa Uyg'un qizi

Osiyo Xalqaro Universiteti

<https://orcid.org/0009-0003-2715-2506>

Annotatsiya. Ushbu tezisda tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalarining kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish va rivojlantirishda simulyatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning ahamiyati yoritilgan. Simulyatsion ta'lim talabalarga klinik vaziyatlarni xavfsiz muhitda modellashtirish, amaliy ko'nikmalarni takroran bajarish va mustaqil qaror qabul qilish imkonini beradi. Shuningdek, simulyatsion mashg'ulotlarni tashkil etish metodikasini takomillashtirishning asosiy yo'nalishlari ko'rib chiqilgan.

Kalit so'zlar: tibbiy ta'lim, kasbiy kompetensiya, simulyatsion ta'lim, amaliy ko'nikma, klinik vaziyat, talaba, interaktiv ta'lim.

Kirish. Bugungi kunda tibbiyot sohasida yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlash ta'lim jarayonida nafaqat nazariy bilimlarni, balki amaliy ko'nikmalarni ham samarali shakllantirishni talab etadi. Bo'lajak shifokor va tibbiyot xodimi real klinik amaliyotga kirishishdan oldin turli klinik vaziyatlarda to'g'ri harakat qilish, bemor bilan muloqot qilish va tezkor qaror qabul qilish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

Simulyatsion ta'lim ushbu vazifalarni amalga oshirishning zamonaviy va samarali usullaridan biridir. Simulyatsiya jarayonida talaba maxsus trenajyorlar, fantomlar, virtual dasturlar va standartlashtirilgan bemorlar yordamida real klinik vaziyatlarga yaqin sharoitda mashq qiladi.

Asosiy qism. Simulyatsion ta'limning muhim afzalliklaridan biri — talabaning xatolarini bemor salomatligiga zarar yetkazmagan holda aniqlash va





tuzatish imkoniyatidir. Talaba bir xil amaliy harakatni bir necha marta bajarishi, o'z faoliyatini tahlil qilishi va o'qituvchi tavsiyalari asosida ko'nikmasini takomillashtirishi mumkin.

Kasbiy kompetensiyani rivojlantirishda simulyatsion mashg'ulotlarni uch bosqichda tashkil etish maqsadga muvofiq: tayyorgarlik, amaliy bajarish va tahlil qilish. Tayyorgarlik bosqichida talabalarga klinik vaziyat, mashg'ulotning maqsadi va bajariladigan amaliy ko'nikmalar tushuntiriladi. Amaliy bosqichda talaba berilgan vaziyat asosida mustaqil harakat qiladi. Yakuniy bosqichda esa bajarilgan ishlar muhokama qilinib, yo'l qo'yilgan xatolar tahlil qilinadi.

Simulyatsion ta'limni takomillashtirish uchun klinik vaziyatlarni murakkablik darajasiga ko'ra bosqichma-bosqich tashkil etish, interaktiv metodlardan foydalanish, obyektiv baholash mezonlarini ishlab chiqish hamda muntazam qayta aloqa berish muhim hisoblanadi. Bunday yondashuv talabaning nafaqat amaliy ko'nikmalarini, balki klinik fikrlash, kommunikativ va jamoada ishlash kompetensiyalarini ham rivojlantiradi.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, simulyatsion ta'lim texnologiyalaridan samarali foydalanish tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalarining kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning muhim vositasi hisoblanadi. Simulyatsion mashg'ulotlarni maqsadli tashkil etish, klinik vaziyatlardan foydalanish, takroriy mashqlar va obyektiv baholash tizimini joriy etish talabalarining amaliy tayyorgarligini oshiradi. Shu sababli tibbiy ta'lim jarayonida simulyatsion texnologiyalarni keng qo'llash bo'lajak mutaxassislarning kasbiy faoliyatga tayyorgarligini kuchaytirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. World Health Organization. Transforming and scaling up health professionals' education and training. Geneva: WHO.
2. Gaba D.M. The future vision of simulation in health care. Quality and Safety in Health Care.



3. Lateef F. Simulation-based learning: Just like the real thing. Journal of Emergencies, Trauma, and Shock.
4. McGaghie W.C., Issenberg S.B., Petrusa E.R., Scalese R.J. A critical review of simulation-based medical education research. Medical Education.